

**Do you need help resolving a concern?
Information about support persons and advocates**

Ji bo çareserkirina xeman pêdivîya we bi alîkarîyê heye?

Agahdariya kesên alîkar û parêzvanan

Ev rêber, alîkariya malbat, dê û bav, kardar, kesên piştevan û parêzvanên rola kesekî piştevaniyê û parêzeriyê dikin û çawa dikarin di ragihandin an jî zêdekirina xema dibistanê de bibin alîkar, an jî gilî bikin.

Hin mirov ji yên din bêhtir zehmetiyê dikişînin di ragihandin an jî kêşeyekê bi dibistaneka re parve bikin. Dibe ku bibe alîkar ku mirov ji yekî din bixwaze ku di vê mijarê de alîkariya we bike.

Her kesekî 18 salî an jî mezintir, dikare ji bo dê û bav, guhdêr, xwendekar an jî endamekî malbatê bibe kesekî alîgir. Dê û bav, erebe, xwendekar an jî endamên malbatê ji bo piştgiriyê dikarin bi xizmetên alîgiriya profesyonel re bikevin têkilîyê.

Wezaret hazire ji bo çareserkirina kêşeyên li ser dibistanên NSW'ê li cihên herêmî. Lê belê, dema mijarek zêde bibe [forma gilîyê](#) ya li ser înternetê dikare bê bikaranîn.

Heger pirsgirêkek herêmî neyê çareserkirin, kesek an jî parêzvanek dikare alîkarîyê bike ku pêvajo di dema gilîkirinê de hêsantir bibe. Di nav de fêmkirina alîkarîyê û piştgirîya maqûl:

- çawa bi dibistanê re biaxivî
- ji bo mijûlkirin an jî gilîkirinê pêvajoya ku wê bê şopandin
- çi qas dem gerek e ji bo çareserkirina xem û gazinan
- piştî wê û kengî dê çi bibe
- ger ku pirs û xem li ser pêvajoyê hebin dê bi kê re têkilîyê deynin
- heger kesê ku kêşeyan parve dike an jî gilî dike ji awayê ku tê birêvebirin an jî encama wê nerazî be dê çi bike.

Kesekî alîgir an jî parêzvan divê wek wergêr neyê bikaranîn. Heger ji bo hevdîtin an jî hevpeyvînan wergêr lazim be, dibistan dikare xizmeta guncaw rêkûpêk bike. Li gorî guncawbûnê, dibe ku xizmetên şîrovekirinê di cih de an jî bi rêya vîdyo yan jî telefonê bihên dayîn. Tenê berî ji dibistanê bipirse.

Berî ku kesek piştgirî an parêzvan tevî bibin, ew dikare alîkar be ku rola xwe bifikirin - ew li wir in ku tenê ji bo piştgirî û alîkariyê bidin wî kesî, an ew li wir in ku ji bo çareserkirinekê bibînin?

Rola kesekî piştevan

Kesekî alîgir, kesekî 18 salî an jî mezintir e ku ji bo çareserkirina giliyê alîkariyê dike, bi alîkariya pratîk û hestiyarî alîkarî dide kesê ku gilî dike. Kesekî alîgir dikare:

- beşdarî civînan bibin
- di civînan de biaxivin eger agahiyek bi rewşê re têkildar be
- di bareya mafan de şîretan pêşkêş bike
- li ser pêvajoyê bipirse
- di dema civînan de ji bo piştgirîya kesê bisekinin û şîret an arîkariyê peyda bikin
- bi kesê ku di dema hevdîtinê de gilî bilind kir re li ser daxwaza wan sohbetekê pêk bînin
- têbînan bigre
- ji bo bicihanîna encaman bibin alîkar.

Kesekî piştevan dikare pirsan bike û agahîyan bide. Wek nimûne, heger ew rasterast di rewşekê de bûn û di derbarê tiştên qewimînê de xwedî agahî bin, an jî fikrên wan li ser rîya pêş hebe.

Eger kesê piştevan weke kesekî alîgir tevdigere, ya girîng ew e ku destûrê bidin kesê mijarê bilind dike ji bo xwe biaxive.

Kesê piştevan ji bo ku weke şahid an jî şêwirmend tevdigere li wir e.

Ne guncaw e ku mirovekî piştevan agahiyên ku kesê pirsgirêkê bilind dike ji wan re gotiye bide - rola kesê piştevan ew e ku alîkariya kesê ku pirsgirêkê bilind bike an jî xema wî be ku çîroka xwe bibêje.

Rola parêzvanekî derve

Parêzvanekî ji derve, kesekî 18 salî an mezintir e ku ji bo kesê ku pirsgirêkekê bilind dike an jî gazinan dike, ji bo çareserkirina erênî ya ji bo wî kesî peywirdar e. Dibe ku ev kes ji xizmeta alîgiriya profesyonel be.

Di gelek rewşan de, dema ku kesê pirsgirêkekê bilind dike ne xwedî wê kapasîteyê be ku bikare bi tena serê xwe têkiliyê deyne an jî li rewşê bigere. Ji bilî alîkariya, kesekî piştevan, dikare herwiha van alîkariyan bike:

- têkildarî nîqaşên li ser kêşê bie û her têketinekê pêşkêş bikin û
- qebûl bikin ku çalakî werin kirin an jî neyên girtin.

Bi dibistanan re dixebitin - hin şîret

Dibistan dixwazin pirsgirêkan bi lez û bez û di asta herêmî de çareser bikin. Em teşwîq dikin ku dê û bav, kardar, endamên malbatê, kesên piştevan û parêzvan wan bikin ku bi kesên ku vê meseleyê bi rê ve dibin û nûnerên dibistanan re bi hevkarî bixebitin. Pêşniyaz û [şîretên me yên ji bo bi bandor kirina kêşeyan an jî gilîyan](#) dibe ku ji bo destpêkirinê cihekî baş be.

- Ji bo ku mirov bala xwe bide ser rastiyên têkildarî kêsê an jî gilî û encamên ji bo xwendekaran dikare bibe alîkar.
- Bi rengekî nazik û aram têkiliyê deynin.
- Her çiqas kesek ji 18 salî an jî ji 18 salî zêdetir dikare alîkar an jî parêzvaniya kesekî bike ku xem û gazinan bilind bike, lê dibistan dikare biryarê bide ku eger sedemên wan ên maqûl hebin, ew nikarin bi kesekî namzed re têkildar bin. wek nimûne, heger bi awayekî maqûl tê tesbîtkirin ku dibe ku ew kes ji bo tenduristî an ewlehiya kesên din xeterê bike, an jî li ku derê heqê agahdariya zarokek ji hêla qanûnê ve hatiye sînorkirin.
- Bi giştî ji bo rêvebirina pêvajoyê di nava kêşeyan an jî gilîkirinê de wê kesek namzet were nîşandan. Li dibistanan, dibe ku ev rêveber an jî endamekî din yê dibistanê be.
- Dibistan dikare biryarê bide ku kesek din di civînan de amade be da ku alîkariya karmendan bike da ku di her nîqaş, çavdêr û têbîniyan de şewirmendiya pisporan pêşkêş bike.
- Heta ku berevajî vê yekê li hev neyê kirin, divê hemû detayên gilî û biryara wê veşartî bimînin.

Hin dem hene ku kesekî ku weke piştevan an jî parêzvan tê nîşandan, dibe ku ne mirovê herî baş be ku tevî pêvajoya çareseriyê bibe. Wekî mînak:

- Dema ku kesê piştevan an jî parêzvan rasterast ketiye rewşê û dibe ku nikaribe li gorî berjewendiyên herî baş tevbigere kesê ku kêşe parve dike yan jî gazinan dike.
- Eger dostek an jî endamekî malbatê weke piştevan an jî parêzvan tê dîtin, divê were bibîrxistin ku agahiyên şexsî dibe ku di dema hevdiştinê de bîrêşkerin ku dibe ku beriya niha haya wan jê tinebûya.

Eger mirov bi rengekî bêmaqûl an jî nayê qebûlkirin li ser kar be, dibe ku hevdiştin an jî nîqaş biqedin. Reftarên ku nayên qebûlkirin dikarin di nav xwe de vehewînin, lê ne bi sînor in:

- Bê hurmet an jî zordestî jî di nav de bikaranîna sîxuriyê û çêkirina şîroveyan cinsiyetperest, nîjadperest an jî xofdar
- Kiryarên agirbestî an tirsnaq ên wekî tundî û nîşanên gefxwarinê
- Beralîkirina civînê ji armanca xwe ya diyarkirî
- Ragihandina neguncaw û dem-xerckirin
- Bêyî razîbûna hemî kesên ku beşdarî civînê an tîlefônê bibin, qeydkirina elektronîkî ya civînek an tîlefônê bikin.

Agahiyên berfirehtir

Ji bo agahiyên zêdetir, [ji bo gazindkirinên bibandor](#) û rêbera referansê ya bilez a ji bo gilîkirina dibistanên me, [pêşniyar û şîretên me bibînin](#).

Servîsa wergêrê telefonê

Heger hûn agahiyên zêdetir bixwazin, ji kerema xwe bi dibistanê re bikevin têkiliyê. Heger pêdiviya we bi alîkarîya wergêran hebe ji bo ku hûn bi dibistanê re bikevin têkiliyê, ji kerema xwe li 131 450 bigerin, ji wan re bibêjin bê ka pêdiviya we bi kîjan zimanî heye û ji operatorê bixwazin ku telefonî dibistanê bike. Operator dê wergêrekî li ser xetê bistîne ji bo alîkarîya we ya axeftinê bike. Ev xizmet belaş e.